

Ministerstvo vnitra
České republiky

**Zpráva o provozu protikorupční linky 199 za období
od 1. března 2008 do 31. prosince 2008**

Praha 2009

OBSAH

<u>OBSAH.....</u>	<u>1</u>
<u>1 ÚVOD.....</u>	<u>2</u>
<u>2 KRITÉRIA HODNOCENÍ ČINNOSTI LINKY 199.....</u>	<u>3</u>
2.1 POČET VYTOČENÍ LINKY VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ	3
2.2 POČET RELEVANTNÍCH VOLÁNÍ NOVÝCH KLIENTŮ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ.....	4
2.3 ROZDĚLENÍ VOLÁNÍ NOVÝCH KLIENTŮ	4
2.4 DRUH PORADENSTVÍ POSKYTNUTÝCH VOLAJÍCÍM	6
2.5 POČET, STRUKTURA A ZPŮSOB ŘEŠENÍ KORUPČNÍCH PŘÍPADŮ PROSTŘEDNICTVÍM ROZŠÍŘENÉHO PRÁVNÍHO PORADENSTVÍ VČETNĚ PŘÍKLADŮ ÚSPĚCHŮ ČINNOSTI LINKY	8
2.5.1 POČET PŘÍPADŮ.....	8
2.5.2 STRUKTURA KORUPČNÍCH PŘÍPADŮ	9
2.5.3 ŘEŠENÍ PŘÍPADŮ ROZŠÍŘENÝM PRÁVNÍM PORADENSTVÍM	9
2.5.4 PŘÍKLADY ÚSPĚCHŮ PROTİKORUPČNÍ LINKY 199.....	10
<u>3 TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ, EVIDENCE A OCHRANA CITLIVÝCH INFORMACÍ.....</u>	<u>11</u>
<u>4 FINANČNÍ ASPEKTY PROVOZU LINKY VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ.....</u>	<u>11</u>
<u>5 SHRUTÍ.....</u>	<u>12</u>
<u>6 ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ</u>	<u>12</u>

1 Úvod

Vláda České republiky svým usnesením ze dne 25. října 2006 č. 1199 schválila Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011. Jako jedno z opatření uložila ministru vnitra a informatiky předložit vládě do 30. listopadu 2006 návrh na zřízení speciální protikorupční linky (tel. číslo 199) – dále jen „linka 199“.

Dne 11. července 2007 uzavřelo Ministerstvo vnitra ČR na základě zadání veřejné zakázky malého rozsahu se společností Transparency International – Česká republika, o.p.s. (dále jen „TIC“) smlouvu o provozování linky 199. Provoz linky 199 byl zkušebně spuštěn v srpnu 2007, k oficiálnímu spuštění linky došlo 19. září 2007. Pilotní fáze provozu linky byla ukončena 29. února 2008. Na pilotní provoz linky 199 byla Ministerstvem vnitra vyčleněna částka 1 810 611 Kč, z této částky bylo vyčerpáno 92,7%, tj. 1 679 543 Kč. Na základě smlouvy o provozování linky 199 předložila TIC Ministerstvu vnitra dílčí zprávu o pilotním provozu linky 199 za první dva měsíce činnosti k datu 19. listopad 2007 a závěrečnou zprávu o provozu linky 199 za pilotní období od 19. září 2007 do 28. února 2008. Závěrečnou zprávu o provozu protikorupční linky 199 za pilotní období od 19. září 2007 do 29. února 2008 vzala vláda na vědomí usnesením vlády ze dne 23. července 2008 č. 915.

Zpráva o provozu protikorupční linky 199 za období od 1. března 2008 do 31. prosince 2008 je vládě předkládána na základě usnesení vlády ze dne 23. července 2008 č. 915 k Závěrečné zprávě o provozu protikorupční linky 199 za pilotní období od 19. září 2007 do 29. února 2008.

Na základě výsledků pilotního projektu byl připraven **projekt standardního provozu linky 199**. Ve smyslu usnesení vlády ze dne 11. června 2007 č. 631 o Hlavních oblastech státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2008 byl vyhlášen výběrový dotační program „Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199“. Ve výběrovém řízení byla ke dlouhodobému provozování vybrána společnost TIC a dne 1. března 2008 byl spuštěn projekt standardního provozu linky 199. Na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. února 2008 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2008 provozovala TIC linku 199 po zbytek roku 2008. K žádosti TIC bylo z důvodu dílčích úprav v rozpočtu vydáno dne 7. října 2008 nové rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na tento projekt.

V souladu s podmínkami udělení dotace ze státního rozpočtu TIC informovala Ministerstvo vnitra průběžně o provozu linky 199. První průběžná zpráva o provozu linky v roce 2008 byla zpracována za období od 1. března 2008 do 15. května 2008. Následně byla TIC seznámena s připomínkami, které vyplynuly z mezirezortního připomínkového řízení k Závěrečné zprávě o provozu protikorupční linky 199 za pilotní období od 19. září 2007 do 29. února 2008. Připomínky se týkaly zejména evidence přijatých podnětů podle jednotlivých rezortů, některých dalších softwarových úprav evidence či podrobnějšího informování o způsobech řešení odůvodněných podnětů. Na tyto připomínky TIC zareagovala dopisem ze dne 27. června 2008, kde se vyjádřila k tomu, zda a kdy bude možné na základě jednotlivých připomínek upravit způsob evidence. V této souvislosti TIC přistoupila ke zpětnému převidování všech relevantních klientů i za období předcházející seznámení se shora uvedenými připomínkami tak, aby mohla vyhovět požadavku Ministerstva vnitra. Dále TIC přistoupila k úpravám softwarových produktů, na jejichž základě je možné evidovat činnost linky v souladu s potřebami poskytovatele dotace. Na základě těchto skutečností TIC po konzultaci s Ministerstvem vnitra zpracovala další

zprávu o činnosti za období od 1. března 2008 do 15. srpna 2008. V souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace pak TIC pro poskytovatele zpracovala závěrečnou zprávu o provozu linky 199 v období od 1. března 2008 do 31. prosince 2008.

2 Kritéria hodnocení činnosti linky 199

Provoz linky 199 je v předkládané zprávě hodnocen dle několika kritérií:

- **počet vytočení linky ve sledovaném období** (ukazatel toho, jak je linka 199 obecně známá a vytížená);
- **počet relevantních volání nových klientů ve sledovaném období** (ukazatel toho, do jaké míry linka 199 oslovuje nové klienty v jejichž případě byl identifikován korupční prvek);
- **rozdělení volání nových klientů, a to mj. podle jednotlivých rezortů** (ukazatel oblastí, které občané vnímají jako zasažené korupcí);
- **druh poradenství poskytnutých volajícím** (ukazatel toho, zda se prostřednictvím linky daří vtahovat aktivní občany do boje s korupcí);
- **počet, struktura a způsob řešení korupčních případů prostřednictvím rozšířeného právního poradenství včetně příkladů úspěchů činnosti linky** (ukazatel toho, jak linka 199 napomáhá efektivnímu řešení korupční problematiky v České republice);

2.1 Počet vytočení linky ve sledovaném období

Ve sledovaném období bylo telefonní číslo linky 199 vytočeno celkem ve více než 6 000 případech. Takto vysoké číslo jednoznačně ukazuje, že veřejnost si toto telefonní číslo dokázala dlouhodobě spojit s bojem proti korupci. Lze tak konstatovat, že v rámci protikorupčních aktivit vlády ČR nastal zásadní posun, kdy má takovéto množství občanů možnost využít bezplatného kvalifikovaného právního poradenství v rámci řešení případů korupčního jednání. Tato možnost tak nepochybně přispívá nejen k tomu, že veřejnost nerezignuje na vnímání korupce jako negativního společenského fenoménu, ale má možnost partikulárními případy korupce efektivněji rozpoznávat a řešit.

Celkový počet vytočení zahrnuje i případy, kdy volající nevydržel na lince až do spojení s operátorem, případně se zmyšlil (kvalifikovaným odhadem zhruba v 75 % případů) a operátor tak s volajícím telefonický rozhovor neabsolvoval. I po odečtení tohoto přibližného počtu nerealizovaných rozhovorů zůstává **cca 1500 vytočení, která rezultovala v telefonický kontakt s operátorem linky, jenž klientovi poskytl bezplatné právní poradenství.**

Pokud jde o rozdíl mezi počtem vytočení linky či odhadovaným počtem relevantních telefonických hovorů (tj. hovorů, během nichž byl v případě identifikován korupční prvek) a počtem nových klientů (viz níže), připomínáme, že se na linku obrací klienti vícekrát či opakovaně. Neoddiskutovatelným **úspěchem dosavadního provozu linky je tak bezesporu skutečnost, že jsou klienti se službami poskytovanými operátory spokojeni a využívají jich dlouhodoběji (někteří i desetkrát za sledované období).**

TIC podobně jako v průběžných zprávách o činnosti konstatuje, že nezaznamenala **žádný zvláštní výkyv v počtu vytočení linky**, a to i přes aktuální roční období, prázdniny, dovolené apod. Výrazný výkyv oproti průměrnému počtu vytočení za den byl zaznamenán snad jen v době, kdy vláda ČR projednávala závěrečnou zprávu TIC o provozu linky 199 v pilotním období, o čemž následně informovala celostátní média. Tato skutečnost jen podporuje fakt, že jakákoli propagace linky 199 v médiích má za následek výrazný nárůst počtu vytočení a samozřejmě i počtu nových klientů.

2.2 Počet relevantních volání nových klientů ve sledovaném období

Ve sledovaném období eviduje TIC **435 nových klientů linky**, tedy klientů, kteří se v daném období obrátili na protikorupční linku 199 vůbec poprvé a během hovoru byl v jejich případě identifikován korupční prvek.

Hledisko míry využívání protikorupční linky 199 nelze izolovat pouze na počet nových klientů linky. TIC průběžně sleduje narůstající tendenci podnětů, které jsou obdrženy jiným způsobem než přímo v rámci telefonického rozhovoru klienta s operátorem linky. Ve sledovaném období se tak na TIC obrátilo **jinou cestou dalších 184 klientů**. Je nesporné, že obecné povědomí o tom, že TIC provozuje centrální protikorupční linku, k navyšování celkového počtu klientů přispívá.

Celkový počet 619 osob, které ve sledovaném období **poprvé využily služeb poskytovaných provozovatelem linky 199, je dalším úspěchem protikorupčních aktivit vlády ČR.**

2.3 Rozdělení volání nových klientů

Jak bylo uvedeno výše, upravila TIC na základě výsledků vypořádání připomínek vyplynulých z mezirezortního připomínkového řízení evidenci poskytovaného právního poradenství. V této souvislosti TIC nově přistoupila zejména k evidenci přijatých podnětů podle jednotlivých rezortů vlády ČR v souladu s kompetenčním zákonem. Členění podnětů podle jednotlivých rezortů pak TIC doplňuje ještě o evidenci podnětů týkajících se nakládání s majetkem územních samosprávných celků a o zbytkovou kategorii, kam jsou řazeny především podněty týkající se korupce v soukromém sektoru.

TIC pro úplnost připomíná, že toto členění je determinováno tím, jak volající sám předmětný případ hodnotí. Proto tyto údaje vypovídají spíše o vnímání problému korupce občany než o skutečném rozsahu korupce v České republice.

Volající se na linku 199 obrací nejčastěji s podnětem, který je možné zahrnout pod gesci:

- **Ministerstva vnitra a PČR**

V těchto případech se klienti obrací na operátory linky nejčastěji s tím, že se cítí být dotčeni výsledky postupu PČR v rámci přípravného trestního řízení. TIC považuje pro úplnost za vhodné dodat, že takto vysoké číslo je zapříčiněno do značné míry rozhořčením volajících z toho, že PČR odložila jejich trestní oznámení (velmi často nedůvodně). Za odložením věci totiž klienti bez znalosti korupční problematiky velice často shledávají nutnou přítomnost korupčního potenciálu. Zde TIC spatřuje **jeden ze zásadních přínosů fungování protikorupční linky 199, když jsou podněty tohoto druhu podrobeny „sítu“ úvodního screeningu**. V případě neopodstatněné stížnosti je klient následně poučen o fungování trestního práva

v ČR, subsidiaritě trestní represe, je mu nastíněn objektivně možný průběh vyřízení podávání dalších nedůvodných podnětů na Inspekci ministra vnitra apod. Samozřejmě poté v případě, kdy pracovníci TIC dospějí k názoru, že může jít o důvodný podnět, vede právní poradenství TIC klienta tak, aby byl jím zpracovaný podnět kvalifikovaný a mohl být meritorně řešen.

- **Ministerstva spravedlnosti**

Ve zde evidovaných případech si klienti na lince 199 stěžují na postup soudů, případně státních zástupců v souvislosti s nejrůznějšími řízeními podle zvláštních předpisů. I na tomto místě je vhodné podotknout, že nemalá část klientů zaměňuje svůj neúspěch ve věci za přítomnost korupčního prvku v jednání odpovědných osob. Na druhou stranu i ve zde evidovaných případech řešila TIC opodstatněné podněty, byť nutně nepoukazující na korupční, ale jiná nežádoucí jednání. Právní poradenství je tak v některých případech zaměřeno na průtahy v soudním řízení, kde jsou klienti poučeni o právně konformním způsobu řešení takové situace. V jiných případech je např. s klientem linky podrobně rozebíráno, jaké řešení platná právní úprava nabízí pro řešení otázky podjatosti soudce či státního zástupce. V neposlední řadě pak jde o podněty poukazující na ne hospodárné nakládání soudů s veřejnými prostředky, zejména pokud jde o zadávání veřejných zakázek apod.

- **Ministerstva pro místní rozvoj**

Pod touto skupinou případů eviduje TIC v naprosté většině případů podněty týkající se územního plánování, stavebních věcí a zejména veřejných zakázek. Přestože jde o věci, které ministerstvo jako takové nutně neřeší, jde o orgán vrchního státního dozoru ve zmíněných oblastech, a proto jsou takové podněty přiřazovány pod tento rezort. I zde však bylo poskytováno bezplatné právní poradenství klientům poukazujícím přímo na postup ministerstva, a to ať již v souvislosti s otázkou čerpání prostředků z fondů Evropské unie či na konkrétní případy veřejných zakázek, kdy bylo ministerstvo zadavatelem.

- **Ministerstva financí**

V rámci této skupiny evidovaných případů jsou vedeni klienti, kteří se nejčastěji obrací na operátory linky s podezřením na korupční jednání úředníků územních orgánů finanční správy. I v těchto případech jde často o rozhořčení nad namnoze legitimním zásahem orgánu veřejné moci do sféry klienta a je tak nutné podrobně rozebírat otázky možné obrany např. v oblasti správního soudnictví. Dále jde o klienty poukazující na možné zneužití poskytnuté dotace z veřejných rozpočtů podle klientů dostatečně neřešené příslušnými orgány finanční správy. V neposlední řadě jde o některé mediálně známé případy veřejných zakázek, privatizace státního majetku či rozhodčí spory. Zejména z této poslední skupiny uvedených příkladů se rekrutují případy, kde TIC poskytuje rozšířené právní poradenství či vystupuje vlastním jménem. V ostatních případech je pak neoddiskutovatelným přínosem linky skutečnost, že právní poradenství poskytované operátory linky může přesvědčit klienta o zřejmé správnosti postupu orgánů finanční správy a rezort tak není v takových případech zatěžován nedůvodnými podáními občanů.

Jelikož s ohledem na minimální počet podnětů spadajících pod gesci dalších ministerstev nejsou uvedeny konkrétní příklady, je TIC připravena informovat na základě žádosti i tyto rezorty v případě jejich zájmu.

Evidence přijatých podnětů ukazuje nezměněnou situaci, pokud jde o rozsah podnětů týkajících se nakládání s majetkem územních samosprávných celků a podněty, kdy je poukazováno na korupci v soukromém sektoru (již klasicky bytová družstva, společenství vlastníků bytových jednotek, či některé obchodní společnosti jako ČEZ apod.).

Podle názoru TIC je **vůbec největší přínos fungování linky** nutno vidět v oblasti **poskytování bezplatného právního poradenství osobám poukazujícím na možné korupční jednání představitelů územních samosprávných celků**. Vláda ČR zřízením protikorupční linky 199 dala veřejnosti možnost efektivněji bojovat s korupčním fenoménem na této úrovni, když do okamžiku zřízení linky neexistoval v této oblasti žádný efektivní protikorupční nástroj. Význam zřízení linky pro tuto oblast podtrhuje mimo absolutního počtu podnětů sem zařazených i poměr opodstatněných a nedůvodných podání. Mezi případy identifikované TIC jako potenciálně či skutečně korupční totiž nejčastěji patří právě případy nakládání s majetkem územních samosprávných celků.

Význam postupu vlády ČR v tomto ohledu dále zvýrazňuje skutečnost, že s ohledem na relativně velký úhrn dostupných informací lze v případě kvalifikovaného právního poradenství s korupčním, netransparentním či nevhodným jednáním představitelů místních samospráv bojovat efektivně. TIC na základě dlouhodobých zkušeností v problematice boje proti korupci konstantně prohlašuje, že právě úspěchy v potírání takového jednání představitelů místních samospráv mají vliv na vnímání korupce v ČR veřejností. **Mohou-li si být občané vědomi toho, že korupční a jiná nežádoucí jednání jsou už na úrovni místní samosprávy i díky tomuto protikorupčnímu nástroji odhalována a sankcionována, nepropadají skepsi, že s fenoménem korupce nelze bojovat vůbec, popř. že v tomto ohledu absentuje odpovídající zájem odpovědných představitelů veřejné moci.**

2.4 Druh poradenství poskytnutých volajícím

Za sledované období zaznamenali operátoři linky 199 kontakt s celkem **435 novými klienty**, jejichž případy byly řešeny následujícím způsobem:

- V **98** případech byl **klient odmítnut**, neboť se jednalo o případ, který nespadá do působnosti linky. Nešlo tedy o popis situace, ze kterého by bylo možno usuzovat na některou z korupčních příležitostí. I v rámci těchto hovorů však operátor musí pečlivě zjišťovat skutkový stav věci a poskytnout volajícímu informace o tom, jak daný případ operátor hodnotí a z jakého důvodu pod působnost linky nespadá. Je-li to s ohledem na zjištěné skutečnosti možné, doporučí operátor volajícímu další vhodný postup
- V **78** případech byl **klient odmítnut z důvodu nedoplnění podkladů** ke svým tvrzením. Šlo o situaci, kdy klient nebyl schopen svá tvrzení o korupčním jednání podložit relevantními doklady a nebylo tak možné přistoupit k tomu, aby TIC učinila v dané věci kroky vlastním jménem či převzala právní zastoupení této osoby.
- V **93** případech byla **volajícímu poskytnuta informace obecného charakteru**, a to **odkazem na orgán veřejné moci**, který je v dané věci podle názoru operátora příslušný. Klientovi je tak v jeho věci, která byla identifikována jako situace s potenciálním či skutečně přítomným korupčním aspektem, poskytnuto poradenství v tom směru, který orgán veřejné moci je

k řešení tohoto případu příslušný a jakým způsobem se na něj má volající obrátit.

Velmi časté je zde poučení klienta operátorem linky 199 o tom, že může podat oznámení o skutečnostech nasvědčujících spáchání trestného činu. Klient je poučen, jak tak může učinit, které skutečnosti by měl v podání zdůraznit, jakými podklady má tyto skutečnosti osvědčit, jaké má podat návrhy na provedení důkazu, co má dále požadovat či kam takové podání směřovat.

Obdobně je poskytováno právní poradenství ohledně podání v nejrůznějších případech správního řízení (opravné prostředky, stížnosti, nečinnostní mechanismy), podání na Úřad na ochranu hospodářské soutěže (podnět k zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele), podněty k výkonu finanční kontroly apod.

Na tomto místě je nutno poznamenat, že provoz linky tímto způsobem zásadně přispívá k zefektivnění postupu Policie ČR v přípravném trestním řízení či postupu jiných orgánů veřejné moci příslušných k řešení dalších podání klientů linky. Ti jsou totiž ve shodě s výše uvedeným poučení a jejich podání tak nemusí být odmítáno pro formální vady a meritorně neřešeno. Je nesporné, že kvalifikovaným způsobem právně poučený občan je pro vykonavatele veřejné moci lepším partnerem.

- V **16** případech byl klient odkázán na jinou nevládní neziskovou organizaci, která se daným problémem zabývá. Jde zejména o odkazy na nevládní organizace věnující se ochraně životního prostředí či občanské poradny.
- V **36** případech bylo poskytnuto **obecné právní poradenství**, jak by měl volající dále postupovat. V těchto případech je nejčastěji klient poučen o tom, že by se měl svých práv domáhat u soudu. Obdobně jako bylo popsáno výše v rámci odkazu na jiný orgán veřejné moci, rozebere v těchto případech operátor linky s klientem skutkový stav věci, zjišťuje o věci maximální množství informací (často je nutné věnovat se klientovi opakovaně) a celou věc právně kvalifikuje. Výsledkem právní analýzy případu je pak doporučení vhodného postupu v rámci obracení se na soud. Klientovi je doporučen vhodný obsah podání k soudu, jsou s ním rozebírány možnosti případné obrany klienta pro případ neúspěchu ve věci či může být např. poučen o možnostech osvobození od soudního poplatku. Ohledně významu kvalifikovaného a úplného podání lze odkázat výše.
- V **85** případech byl klient vyzván k **dodání podkladů a/nebo ke schůzce**, která má teprve proběhnout. Na základě telefonického rozhovoru totiž operátor usoudil, že je nutné od klienta získat další informace tak, aby mohl posoudit okolnosti popisovaného jednání a toto jednání správně právně kvalifikovat. Na tomto místě dodáváme, že velmi často volající na výzvu k dodání podkladů nereaguje a TIC je pak v případech, kdy není možné získat relevantní podklady jinou cestou (např. vyžádat prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím), následně nucena takové klienty v souladu s výše uvedeným odmítnout.
- V **29** případech byla klientem popisovaná situace vyhodnocena tak, že **přítomnost korupčního prvku vyvolává nutnost aktivní účasti provozovatele linky**. Jak již bylo uvedeno v minulých zprávách, jde o ty případy, kdy je klient z nějakého důvodu odkázán na rozšířené právní

poradenství TIC. Klientům tak nejčastěji **TIC zpracuje příslušné podání** pro jejich případ, **zasílá podněty vlastním jménem**, event. je zastupuje před soudy. Dodáváme, že dalších 27 případů takto TIC ve sledovaném období otevřela na základě podnětů obdržených mimo rámec linky 199. **Celkem tak TIC v období 10 měsíců poskytovala rozšířené právní poradenství v 56 případech.**

Při odečtení těch, jejichž podněty byly dle výše uvedeného odmítnuty, **identifikovala TIC ve 259 případech možnou přítomnost korupce.** Operátoři pak poskytli výše rozebrané poradenství přímo na lince, vyžádali si další podklady či schůzku s volajícím, nebo TIC otevřela případ pro jeho závažnost a počala s poskytováním rozšířeného právního poradenství.

Jak bylo uvedeno výše, obrátilo se na TIC ve sledovaném období vedle výše popsaného dalších 184 nových klientů prostřednictvím jiných komunikačních kanálů. I tuto skutečnost lze přičíst tomu, že je TIC provozovatelem ústřední protikorupční linky v ČR. Způsob vyřizování těchto podnětů se pak nijak významně neodlišuje od vyřizování podnětů přijatých prostřednictvím linky 199.

Navíc pak operátoři linky vyřídili dalších více než 1 000 hovorů, v rámci kterých bylo poskytnuto právní poradenství stávajícím klientům, případně klientům, kteří se na operátory linky obrátili ve sledovaném období vícekrát.

2.5 Počet, struktura a způsob řešení korupčních případů prostřednictvím rozšířeného právního poradenství včetně příkladů úspěchů činnosti linky

2.5.1 Počet případů

Výše byl detailně rozebrán statistický přehled způsobu vyřízení jednotlivých podnětů, z něhož vyplývá, že **ve 29 případech** klientů linky TIC identifikovala tak **závažné podezření z korupčního jednání**, že začala systematicky poskytovat rozšířené právní poradenství. Tím, jak jsou tyto případy TIC řešeny, je pojednáno níže.

Dále pak ve **129 dalších případech** (shora zahrnutých ve skupinách řešení případu klienta odkazem na orgán veřejné moci či poskytnutím obecného právního poradenství tedy odkazem na soud) operátoři linky shledali, že šlo či mohlo jít o jednání s korupčním aspektem, ale podnět bylo možno uspokojivě vyřešit právě již poskytnutím poradenství v rámci hovoru na lince či následně dopisem nebo prostřednictvím elektronické pošty. Jak již bylo dříve uváděno, TIC v těchto případech nekontaktuje zpětně klienty s tím, aby zjistila, zda učinili kroky, které jim byly operátorem linky doporučeny. Takové jednání by nebylo žádoucí a nebylo TIC doporučeno ani odborníky, kteří poskytovali operátorům linky školení v oblasti komunikace s klienty po telefonu. Přesto lze počet těchto případů skutečně předaných orgánům veřejné moci do značné míry kvalifikovaně odhadnout.

Podle dlouhodobých zkušeností TIC na poli protikorupčního poradenství využije poskytnutých rad mezi 70% a 90% klientů. Pokud tak ve shodě s výše uvedeným TIC poskytla prostřednictvím linky poradenství ve 129 případech, lze předpokládat, že **na základě poradenství poskytnutého operátorem bylo orgánům veřejné moci přímo klienty linky postoupeno minimálně 100 případů**

s korupčními aspekty. Díky fungování linky 199 tak stát mohl posuzovat v těchto případech kvalifikovanější podání občanů a efektivněji tak bojovat s korupcí.

V nezanedbatelném množství dalších případů (zejména pokud jde o klienty evidované ve skupině případů, kdy byli vyzváni k dodání podkladů či k osobní schůzce) pak byli volající poučeni mj. o právní úpravě poskytování informací, přičemž jim byl často zasílán i vzor žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Poradenství poskytované operátory linky tak mohlo rezultovat v další desítky kvalifikovaných podání, na jejichž základě poté mohl klient dále podnikat ve své záležitosti další kroky a s oporou o relevantní informace např. následně podávat trestní oznámení.

Jak bylo uvedeno výše, ve **29 případech** klientů, kteří se na TIC obrátili **prostřednictvím linky 199**, TIC identifikovala tak evidentní korupční potenciál, že tyto věci počala řešit rozšířeným právním poradenstvím. Jak bylo uvedeno výše, otevřela TIC ve sledovaném období dalších 27 případů na základě podnětů mimo rámec linky a celkem tak bylo v daném období zahájeno řešení **56 případů korupce, kdy TIC klientům přímo zpracovává podání či zasílá nejrůznější podněty vlastním jménem, event. zastupuje klienty před soudem.**

2.5.2 Struktura korupčních případů

TIC opětovně konstatovala, že struktura řešených případů s korupčním potenciálem zůstává nezměněna. Stále jde nejčastěji o zadávání veřejných zakázek, nakládání s majetkem samosprávných celků a problematiku územního plánování, územního řízení a stavebního řízení.

2.5.3 Řešení případů rozšířeným právním poradenstvím

Na základě připomínek k závěrečné zprávě o provozu linky v pilotním období je na tomto místě **podrobněji popsán postup TIC v rámci poskytování rozšířeného právního poradenství.**

K datu zpracování závěrečné zprávy o provozu protikorupční linky 199 za období od 1. března do 31. prosince 2008 bylo jménem TIC podáno **6 trestních oznámení**. Na rozdíl od obecné praxe jiných subjektů TIC podává oznámení o skutečnostech nasvědčujících spáchání trestného činu jedině v případech, kdy je naprosto přesvědčena, že disponuje podklady, které odůvodňují zahájení trestního stíhání. Není cílem TIC bezdůvodně zatěžovat orgány činné v trestním řízení případy, jejichž řešení lze najít za použití instrumentů jiných právních odvětví než trestního práva. Jinak řečeno, TIC k podání trestního oznámení přistupuje tehdy, disponuje-li v daný okamžik dostatečným množstvím relevantních informací a zároveň si je jistá, že jde v daném případě o jednání s trestněprávními aspekty.

Pokud jde o řešení těchto trestních oznámení, jsou trestní oznámení podaná TIC ve stadiu prověřování s tím, že minimálně **ve dvou případech se očekává zahájení trestního stíhání.**

V dalších 3 případech zahájily orgány činné v trestním řízení úkony trestního řízení i bez tohoto kroku TIC. V jednom z těchto případů, kde byla věc odložena, bude v krátké době podán podnět dozorujícímu státnímu zástupci. V dalším případě pak k úspěšnému řešení případu postačily jiné kroky použité TIC, přestože již bylo trestní oznámení zpracováno.

Ve sledovaném období bylo vypracováno **25 podrobných právních analýz jednotlivých případů**. Dále bylo ve shora uvedených případech uspořádáno **více než dvě desítky osobních schůzek**. V tomto počtu schůzek však není zahrnuto dalších cca 25 – 30 osobních jednání s klienty linky 199, jejichž případy TIC neřešila rozšířeným právním poradenstvím.

Dále bylo TIC zpracováno **více než dvě desítky jiných podnětů (podněty na státní zastupitelství, žádosti o poskytnutí informací, opravné prostředky v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, podněty na obce a města, podněty na příslušné správní úřady)**, které zasílal přímo klient, případně TIC vlastním jménem. Do počtu pro klienty linky 199 zpracovaných podání není započítáno zasílání přízpusobených vzorových žádostí o poskytnutí informací, takových vzorů TIC zaslala za dobu provozu linky desítky.

2.5.4 Příklady úspěchů protikorupční linky 199

Pokud jde o **úspěchy TIC** při řešení případů, lze poukázat např. na **nepravomocné odsouzení starosty obce**, který podle názoru TIC zapříčinil úmyslným jednáním porušení dotačních pravidel pro dotaci poskytnutou obci z prostředků Státního fondu rozvoje bydlení a způsobil tak obci škodu na jejím majetku. TIC byla s tímto případem seznámena již na jeho počátku v roce 2007, poskytovala klientovi komplexní právní poradenství ohledně podnětu k výkonu kontroly fondem. Následně na linku obdržela další podnět poukazující na protiprávní jednání vedení obce, který TIC dodal potřebné informace vztahující se k trestněprávním aspektům případu. Po podrobné analýze případu pak TIC vyhodnotila, že bude v této věci vhodné podat oznámení o skutečnostech nasvědčujících spáchání trestného činu. Oznámení bylo podáno klientem, který prostřednictvím právního poradenství TIC svým oznámením aktuálně dosáhl nepravomocného odsouzení starosty obce na základě rozhodnutí soudu prvního stupně.

Dalším příkladem úspěchu při činnosti linky, který poukazuje na schopnost TIC řešit některé podněty klientů linky i za použití mimoprávních nástrojů, je otázka vnímání **korupce farmaceutických společností** v oblasti předepisování léků lékaři. Kromě právního řešení zvoleného partikulárního případu korupce za použití trestněprávních instrumentů (trestní oznámení je ve stadiu prověřování) byla jako možný komplementární způsob řešení zvolena medializace tohoto problému na tiskové konferenci a při různých vystoupeních TIC na rozličných fórech. TIC tak poskytla impuls, na jehož základě se média začala tomuto problému věnovat systematictěji. TIC se stala partnerem pro Státní úřad pro kontrolu léčiv a další orgány příslušné k řešení této otázky. Aktuálním výsledkem je **záměr České lékařské komory upravit stavovské předpisy** v tomto ohledu. Přestože je nesporné, že první návrhy České lékařské komory v žádném případě problém korupčních vztahů v této oblasti lékařské péče neřeší úplně, jde o úvodní podstatnější náznak změny a TIC je připravena se tomuto problému i v budoucnu věnovat.

3 Technické zabezpečení, evidence a ochrana citlivých informací

Technickou podporu linky 199 zajišťuje na základě smlouvy ze dne 7. srpna 2007 společnost Telefonica O2 Czech Republic, a. s. Technická podpora nahrávání telefonních hovorů je zajišťována společností Doradus COM s. r. o.

S ohledem na minimalizaci nákladů je k evidování hovorů využíváno databáze vytvořené společností Transparency International v rámci spolupráce jejích poboček. K této databázi instalované na PC serverového charakteru mají přístup pracovníci TIC zajišťující provoz protikorupční linky. Databáze je pravidelně zálohována.

Z důvodu lepšího zajištění ochrany informací sdělovaných prostřednictvím linky 199 a dále zpracovávaných prostřednictvím výpočetní techniky, bylo TIC Ministerstvem vnitra doporučeno provedení bezpečnostního auditu, jehož výstupem by měla být analýza stávajících metod a návrh bezpečnostních opatření.

4 Finanční aspekty provozu linky ve sledovaném období

Společnosti TIC byla na provoz linky v období od 1. března 2008 do 31. prosince 2008 poskytnuta dotace ve výši 2 103 000 Kč. V rámci projektu Provoz protikorupční linky 199 v roce 2008 bylo **celkem utraceno 2 922 798,83 Kč; 2 041 480,92 Kč** bylo kryto z prostředků **dotace Ministerstva vnitra ČR** (dále jen „dotace“), což představuje **69,85 %**; **511 790,- Kč** bylo kryto z vlastních prostředků organizace, což představuje **17,51 %**. TIC tudíž nedočerpala celou poskytnutou částku dotace a plně v souladu s příslušnou právní úpravou a dotačními pravidly předmětnou částku vrací do státního rozpočtu.

5 Shrnutí

- Telefonní číslo 199 bylo ve sledovaném období vytočeno ve více než 6 000 případech (včetně omylů a neuskutečněných hovorů).
- Operátoři linky vyřídili během sledovaného období okolo 1 500 telefonních hovorů, v rámci kterých poskytovali volajícím právní poradenství.
- Během sledovaného období se na operátory linky obrátilo 435 nových klientů. Počet nových klientů se tak momentálně zásadním způsobem nemění. Jde v průměru o 2 až 3 nové klienty za den.
- TIC opětovně čelila narůstajícímu počtu podnětů, se kterými se na ní veřejnost obracela jinou cestou než prostřednictvím linky 199. V daném období jde o 183 osob. Tuto skutečnost lze bezpochyby přičíst skutečnosti, že je TIC provozovatelem centrální protikorupční linky v České republice.
- Volající se na linku 199 obrací nejčastěji s podněty, které se týkají nakládání s majetkem územních samosprávných celků. Pokud jde o ostatní podněty, nejčastěji jde o podněty, které lze řadit do gesce ministerstva vnitra, ministerstva spravedlnosti, ministerstva pro místní rozvoj či ministerstva financí. Mnoho podnětů poukazuje na potenciálně korupční jednání v soukromém sektoru.
- Vůbec největší přínos fungování linky je podle TIC nutno vidět v oblasti poskytování bezplatného právního poradenství osobám poukazujícím na možné korupční jednání představitelů územních samosprávných celků. Jde o oblast, kde dosud absentoval významnější protikorupční nástroj.
- V celých 259 případech popsaných volajícími TIC shledala korupční potenciál. Operátoři pak poskytli radu přímo na lince, vyžádali si další podklady či schůzku s volajícím, nebo TIC počala poskytovat rozšířené právní poradenství.
- Ve sledovaném období otevřela TIC celkem 56 případů, jejichž závažnost vyžaduje její aktivní zásah a jsou proto řešeny rozšířeným právním poradenstvím. Více než polovina těchto případů se původně zakládá na telefonickém kontaktu klienta s operátorem linky.
- Mezi oblastmi, kde TIC nejčastěji shledá přítomnost korupčního prvku, patří zejména problematika veřejných zakázek, stavebních věcí a nakládání s majetkem územních samosprávných celků.

6 Závěrečná doporučení

- Na základě výsledků provozu linky za období od 1. března 2008 do 31. prosince 2008 se doporučuje **provozovat protikorupční linku 199 i v následujících letech.**
- Doporučuje se i nadále **zachovat bezplatný přístup k lince.**
- Podle předkládané zprávy souvisí frekventovanost využívání linky 199 občany s propagací v médiích. Aby nedocházelo k úbytku počtu volání na linku 199 je nutné **zajistit průběžnou propagaci linky 199.**